

واکاوی اقرار در نظام کیفری ایران

مؤلف

سعید چقا کبودی

دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۸

سرشناسه	: چقاكبودى، سعيد، ۱۳۵۹-
عنوان قراردادى	: ايران. قوانين و احكام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پديدآور	: واكاوى اقرار در نظام كيفرى ايران / مولف سعيد چقاكبودى.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون يار، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهرى	: ۱۶۸ ص.
شابك	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۷۷-۱
وضعيت فهرست‌نويسى	: فبيا
يادداشت	: كتابنامه.
موضوع	: اقرار (حقوق) -- ايران
موضوع	: Admissions (Law) -- Iran
رده بندى كنگره	: ۱۷۷۵K14
رده بندى ديويى	: ۱۷۷۵/۵۵
شماره كتابشناسى ملى	: ۵-۷۴۳۰۸

انتشارات قانون يار

واكاوى اقرار در نظام كيفرى ايران

تأليف: سعيد چقاكبودى

ناشر: قانون يار

ناظر فنى: محسن فاضلى

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قيمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابك: ۹۷۸-۶۲۲-۲۲۹-۰۷۷-۱

مرکز پخش: تهران، ميدان انقلاب، خ منيرى جاويد، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

۱۱.....	پیشگفتار
۱۳.....	بخش نخست
۱۳.....	ماهیت، پیشینه، ادله و شرایط اعتبار اقرار در حقوق کیفری
۱۳.....	فصل نخست: ماهیت و پیشینه اقرار در حقوق کیفری
۱۳.....	مبحث اول: ماهیت، اقسام و طرق تحصیل اقرار
۱۶.....	مبحث اول: تعریف و اقسام اقرار
۱۶.....	بند اول: تعریف اقرار
۳۳.....	گفتار دوم: طرق و وسایل تحصیل اقرار
۳۴.....	بند اول: تحصیل اقرار از طریق پرسش و پاسخ قضائی
۳۷.....	بند دوم: تحصیل اقرار از طریق اعمال خدعه و فریب
۳۸.....	بند سوم: تحصیل اقرار از طریق واده، نافیت از مجازات
۳۹.....	بند چهارم: تحصیل اقرار از طریق اقرار شامخ
۴۱.....	بند پنجم: تحصیل اقرار از طریق روش‌های علمی فنی
۴۵.....	مبحث دوم: پیشینه اقرار در حقوق کیفری
۴۵.....	گفتار اول: سیر تحول اقرار در ادوار مختلف
۴۶.....	بند اول: دوره انتقام خصوصی
۴۷.....	بند دوم: دوره دادگستری خصوصی
۴۸.....	بند سوم: دوره دادگستری عمومی
۵۰.....	گفتار دوم: سیر تحول اقرار در حقوق ایران
۵۱.....	بند اول: دوره باستان
۵۱.....	بند دوم: دوره میانه
۵۳.....	بند سوم: دوره معاصر
۵۵.....	فصل دوم: ادله و شرایط اعتبار اقرار در حقوق کیفری
۵۵.....	مبحث اول: ادله اعتبار اقرار
۵۶.....	گفتار اول: ادله فقهی اعتبار اقرار

- بند اول : کتاب ۵۶
- بند دوم : اخبار و روایات ۵۸
- بند سوم : اجماع ۵۹
- بند چهارم : سیره و بنای عقلا ۶۰
- گفتار دوم : ادله حقوقی اعتبار اقرار ۶۰
- بند اول : قانون مدنی ۶۱
- بند دوم : قانون آئین دادرسی مدنی ۶۳
- بند سوم : قانون مجازات اسلامی ۶۴
- بند چهارم : قانون آیین دادرسی کیفری ۶۶
- مبحث دوم : شرایط اعتبار اقرار ۶۷
- گفتار اول : شرایط اعتبار اقرار ۶۸
- بند اول : عقل ۶۸
- بند دوم : بلوغ ۶۹
- بند سوم : اختیار ۶۹
- بند چهارم : آگاهی به موضوع اقرار ۷۲
- بند پنجم : رشد ۷۳
- گفتار دوم : شرایط مقررله ۷۵
- بند اول : اهلیت تمتع ۷۵
- بند دوم : معلوم بودن مقررله ۷۶
- بند سوم : عدم تکذیب مقررله ۷۷
- گفتار سوم : شرایط مقربله ۷۸
- بند اول : وجود خارجی مقربله ۷۸
- بند دوم : امکان عقلی یا عادی ۷۹
- گفتار چهارم : شرایط اداء اقرار ۷۹
- بند اول : صریح بودن ۷۹
- بند دوم : منجز بودن ۸۱
- بند سوم : نزد حاکم بودن ۸۲
- بند چهارم : تعدد اقرار ۸۴

۸۶	بند پنجم : تعدد مجالس
۹۰	بخش دوم
۹۰	حدود اعتبار و ارزش اثباتی اقرار در حقوق کیفری
۹۰	فصل نخست : حدود اعتبار و آثار اقرار
۹۰	مبحث اول : حدود اعتبار اقرار در حقوق کیفری
۹۱	گفتار اول : طریقت یا موضوعیت داشتن اقرار
۹۲	گفتار دوم : اشتراط مقرون بودن اقرار به قرائن و امارات
۹۳	گفتار سوم : قابلیت انکار و تجزیه پذیر بودن اقرار
۹۴	مبحث دوم : آثار اقرار در حقوق کیفری
۹۴	گفتار اول : آثار اصلی اقرار
۹۵	گفتار دوم : آثار عرضی اقرار
۹۵	بند اول : تاثیر در شروع تحقیقات
۱۰۰	فصل دوم : ارزش اثباتی اقرار در حقوق کیفری
۱۰۱	مبحث اول : ارزش اثباتی اقرار در قضاای مجازات
۱۰۱	گفتار اول : ارزش اثباتی اقرار در جرائم موجب نصاص
۱۰۲	گفتار دوم : ارزش اثباتی اقرار در جرائم موجب حد
۱۰۳	بند اول : زنا
۱۰۶	بند دوم : لواط
۱۰۸	بند سوم : مساحقه
۱۰۹	بند چهارم : قوادی
۱۱۰	بند پنجم : قذف
۱۱۱	بند ششم : شرب خمر
۱۱۳	بند هفتم : سرقت
۱۱۴	بند هشتم : محاربه و افساد فی الارض
۱۱۵	بند نهم : ارتداد
۱۱۵	گفتار سوم : ارزش اثباتی اقرار در جرائم تعزیری و بازدارنده
۱۱۷	مبحث دوم : عوامل تاثیر گذار بر ارزش اثباتی و آثار اقرار

- گفتار اول : تعدد اقرار ۱۱۷
- گفتار دوم : انکار بعد از اقرار ۱۱۸
- بند اول : تعریف انکار ۱۱۹
- بند دوم : زمان انکار و تاثیر آن ۱۲۰
- بند سوم : موارد پذیرش انکار بعد از اقرار ۱۲۱
- گفتار سوم : توبه بعد از اقرار ۱۳۴
- بند اول : مفهوم توبه و نحوه احراز آن ۱۳۴
- بند دوم : توبه و سقوط مجازات ۱۳۶
- بند سوم : توبه و تنزیف مجازات ۱۳۸
- گفتار چهارم : تعارض اقرار با سایر ادله ۱۴۰
- بند اول : مفهوم تعارض و تفاوت آن با تراحم ۱۴۰
- بند دوم : صور مختلف تراحم ۱۴۱
- نتیجه و پیشنهادها ۱۶۱
- منابع و مآخذ ۱۶۵

پیشگفتار

بی گمان اهمیت اقرار در امور کیفری و حتی امور مدنی به حدی است که علمای حقوق آن را ملکه دلایل می‌نامند. اهمیت وجود دلیل برای احراز ارتکاب جرم برای محکومیت تا آنجاست که حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «اگر هزاران گناهکار بی کیفر بمانند بهتر است از آنکه یک نفر بی گناه برخلاف حق به کیفر برسد». در قوانین جزایی ایران نیز به صراحت از اقرار در اثبات برخی جرایم بحث شده است. در این قوانین از توبه بعد از اقرار و تأثیر آن در مجازات متهم و انکار بعد از اقرار سخن به میان آمده است که نشان دهنده گرایش و توجه قانونگذار به این دلیل اثباتی در دعاوی کیفری می‌باشد. همین امر و عدم ذکر آن به تفصیل و با جزئیات بیشتر در قوانین مربوطه و اسناد بحث‌های مختلف در ارتباط با این موضوع، محقق را واداشته است تا با مطالعه نظرات حقوقی، فقهی و سایر برون‌ده‌ها و ملاحظه آراء و نظریات قضایی ضمن بررسی تحلیلی اقرار در امور کیفری، ارزش اثباتی و آثار آن در حقوق جزای ایران در ادوار مختلف و فقه امامیه را با ارائه نظریات مختلف مورد بحث بررسی قرار گیرد. در این کتاب می‌خواهیم بینیم چالش‌ها فرا روی اقرار در فرایند دادرسی کیفری، شرایط احداث اقرار و نقش تعدد اقرار در اعتبار اقرار چیست و تأثیر انکار بعد از اقرار در حقوق کیفری ایران کدام است. باید گفت گذشته از برخورداری از شرایط عامه، اقرار باید عندالحاکم باشد. و اصل اولیه در اعتبار اقرار در کلیه جرائم عدم لزوم تعدد آن است و همچنین انکار بعد از اقرار در جرائم مستوجب حد جز در موارد مصرح در قانون فاقد تأثیر است و بنظر می‌رسد که کیفیت تحصیل اقرار در فرایند دادرسی کیفری، با توجه به واقعیتهای عینی و با مبانی قانونی و حقوقی چندان سازگار نمی‌باشد. در این تحقیق سعی شده تا به کنکاش در این مقوله پرداخته شود، باشد که مفید فایده‌ای اصحاب علم و دانشجویان واقع شود. کیفیت تحصیل دلیل و اثبات جرم بر پایه اقرار متهم از منظر فقهی و در پرتو قواعد و قوانین موضوعه با عنایت به موازین و اسناد بین‌المللی مستلزم رعایت شرایط شکلی و ماهوی عدیده است که از جمله آنها ادای اقرار از سوی فرد، بدون اجبار و اکراه یا تحت تأثیر القانات می‌باشد. حال با نگاهی به رویه عملی محاکم یا نهادهای تعقیب در عرصه امور جزایی در می‌یابیم که کیفیت تحصیل اقرار اصولاً مبتنی بر شرایط اساسی پیش گفته نیست. اصولاً در دعاوی کیفری

دادرس باید مقرون به واقع بودن اقرار را احراز نماید بنابراین اقرار در امور کیفری به منظور اثبات جرم طریقت دارد در آنچه به حجیت اقرار بر می گردد در امور کیفری و مدنی تفاوتی وجود دارد. حجیت اقرار در امور کیفری تابع ارزشیابی دادرس می باشد ولیکن در امور حقوقی دارای حجیت مطلق است به همین دلیل چنانچه حکمی بر اساس اقرار در مرحله بدوی صادر گردد قابل تجدید نظر خواهی نیست ولی در امور کیفری دارای حجیت مطلق نیست.

ب) سننالات مطروحه مؤلف

این کتاب در جهت پاسخگویی به سئوالات ذیل می باشد:

۱- چالشهای نظری و عملی فراروی دلیل اقرار در فرایند دادرسی کیفری ایران چیست؟

۲- شرایط حجیت اقرار کدام است؟

۳- نقش تعدد اقرار در اعتبار اقرار چیست؟

۴- تاثیر انکار بعد از اقرار در حقوق کیفری ایران کدام است؟

ج) فرضیه های مطروحه مؤلف

فرضیه اول: به نظر می رسد که کیفیت تحصیل اقرار و درجات مثبت آن در فرایند دادرسی کیفری ایران با توجه به واقعیتهای عینی و مشهود با مبانی قانونی و عرفی چندان سازگار نمی باشد و اینگونه استنباط می گردد که در امور کیفری حجیت اقرار نزد ادرسا صرفاً بر پایه اقرار متهم نمی باشد.

فرضیه دوم: گذشته از برخورداری از شرایط عامه، اقرار باید عند الحاکم باشد.

فرضیه سوم: اصل اولیه در اعتبار اقرار، عدم لزوم تعدد آن است.

فرضیه چهارم: انکار بعد از اقرار در جرائم مستوجب حد جز در موارد مصرح در قانون

فاقد تاثیر است.